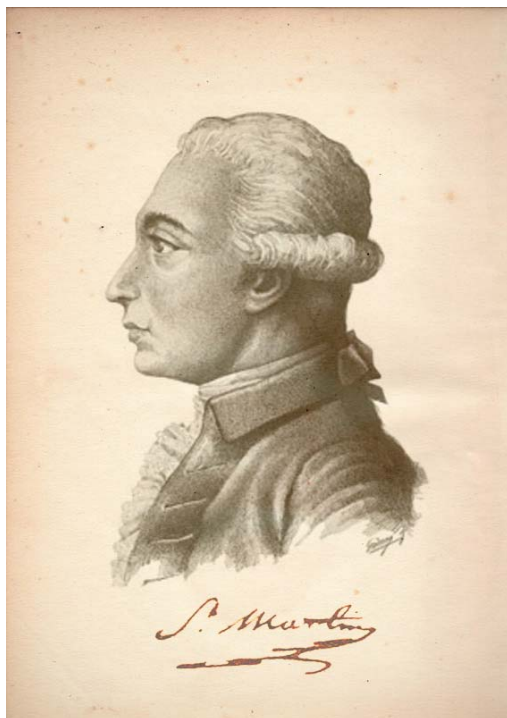

TANKAR & SJÄLVBIOGRAFI

AV LOUIS CLAUDE DE SAINT-MARTIN
DEN OKÄNDE FILOSOFEN

Introduktion av
TOMMY WESTLUND

ALKEMISKA AKADEMINS FÖRLAG

ESOTERISKA KLASSIKER 1

© 2010 ALKEMISKA AKADEMIN

*** 2010 ***

ALKEMISKA AKADEMINS FÖRLAG
GOTLANDSGATAN 74
116 38 STOCKHOLM
WWW.ALKEMISKA.AKADEMIN.SE

INTRODUKTION

För första gången på drygt 130 år presenteras här utvalda texter av den franska mystikern Saint-Martin på svenska. Denne *okände filosof* har tyvärr varit alltför okänd under en längre tid här i Sverige, och det är förhoppningen med serien *Esoteriska klassiker* att bringa flertalet av hans verk in i svensk språkdräkt. I fallet med den nuvarande publikationen, liksom de snart följande, är det dock snarare att återbringa dem, då de först översattes och publicerades på svenska år 1873 av den svenske prästen Carl Henrik Bergman (1828-1909)¹. Bergman ledde en mindre och förtroelig grupp ur Stockholms prästsällskap, känd som Bergman-gruppen, vilka samlades en gång i månaden för gemensamn bön, samtal och läsning av mystik litteratur. De var både inspirerade av pietism och kvietism samt inte minst den teosofiska tradition som Jakob Böhme (1575-1624) lade grunden för och som i så stor utsträckning kom att påverka Saint-Martin.

Louis Claude de Saint-Martin föddes den 18 januari 1743 i Amboise, Frankrike. Hans moder dog tidigt varpå fadern, som var av adlig börd, gifte om sig. Det var, enligt honom själv, från styvmmodern som han erhöll sina djupaste intryck vilka kom att forma hans levnadsbana. Saint-Martin började tidigt söka efter svar på livets många frågor och fördjupade sig i ung ålder i de filosofiska och religiösa texter han fick till sitt förfogande. Efter sin fars önskan började han studera juridik, men efter avslutad utbildning fann han snart att det ej passade honom. Både de fördelar som lagarna gav de adliga och det juridiska spelet för galleriet, stred mot hans egen karaktär. Det var andra lagar han sökte efter. Han vände sig så även tidigt mot, eller rättare sagt blev oberörd av giftet i den materialistiska filosofin han läste, och såg som sin särskilda kallelse att bekämpa densamma.

---

¹ *Saint-Martin, den okände filosofen. Hans lif och tankar. Med anm. af Franz von Baader. På svenska utg. af E. W. Bergman. Sthlm 1873.*

Han valde därefter att träda in i det militära, hans filantropiska natur till trots. Detta var då en av få möjligheter man hade för att resa och samtidigt tjäna ihop en egen ekonomi. Som officer fick han tid och anledning att studera det som upptog honom mest, nämligen tillvarons andliga sida.

I sin tjänst i Lyons blev han vän med en annan officer, Monsieur de Grainville, samt brodern till Honoré de Balzac. Dessa två var elever till Martinez de Pasqually, ledaren av den frimureriska höggradsriten Elus Coën (*Ordens des Chevalier Macons Elus-Coën de L'Univers*). Saint-Martin blev introducerad för Pasqually av sina två kollegor och kom därefter, ända till slutet av sitt liv, att anse Pasqually som sin första lärare och mästare. Saint-Martins kärlek till mänskligheten och gudomliga ting övertygade Pasqually om att han hade funnit en bärande kraft till Elus Coën. Efter en grundlig förberedelse och djupgående studier, blev Saint-Martin invigd i denna Orden runt slutet av 1760-talet.

Genom de doktriner och den mycket komplicerade esoteriska praxis som Pasqually utvecklade, blev medlemmarna upplärda till att träda djupare in i universums bakomliggande natur, genom invigningar och teurgi – ceremoniell magi med målet att återupprätta människan från sitt nuvarande tillstånd efter Fallet och återförena henne med sin gudomliga källa. Detta visar oss även att denna Orden var mer av en magisk Orden än en Frimurare Orden, och medlemmarna sökte genom långa ceremonier etablera kontakt med andliga väsen för att arbeta både på sin egen och hela skapelsens förlossning.

Det dröjde ej lång tid innan den entusiastiske Saint-Martin blev införlivad i Pasquallys inre cirkel. Han fjärmade sig från det militära och hängav sig helt åt studiet av sin mästares lära, och fungerade då både som hans närmaste förtroelige och personlige sekreterare. Innan Pasqually avreste till Haiti år 1772 hade Saint-Martin nått Ordens högsta grad, R+, och blivit medlem i Ordens suveräna tribunal med titeln Suverän domare (Superiur Juges). Pasqually dog dock innan han hann återkomma till Frankrike, vilket blev början till slutet för sällskapet.

Saint-Martins begeistring av den tunga teurgin och det rigida frimureriet började efterhand mättas. Han skall en gång under en dagslång ceremoni ha uttalat: ”Är allt detta nödvändigt för att nå Gud?”, varpå Pasqually skall ha svarat: ”Nej, men vi må vara tacksamma för vad vi har.”

År 1775 skrev han sin mest berömda bok *Des Erreurs et de la Verite* – Om Felen och Sanningen – och valde år 1777 att lämna Lyons till förmån för Paris, där han självständigt vidareförmedlade doktrinen som han hade mottagit från Pasqually, men i

en mer förståelig och förenklad form. Detta är ursprunget till vad som kom att kallas för *hjärtats väg*. Utan alla de yttre nödvändigheter som Elus Coën var beroende av, riktade han fokus mot en stilla kristen mystik praxis där meditation och kontemplation blev viktiga element. Denna doktrin undervisade han huvudsakligen till enskilda individer eller i små cirklar av människor, ofta vid Europas hov där han var en högt skattad gäst, eller i de många skrifter och böcker som alltid publicerades under namnet *den okände filosofen*. Som framkommer i hans självbiografi såg han sig själv dock aldrig besitta konsten att undervisa andra, utan blott förmana och varna. Detta bör dock ses i relation till att han själv endast ansåg sig ha funnit två personer med den förmågan, nämligen Pasqually och den tyske mystikern Jakob Böhme, vars lära han såg var av samma essens som den han hade lärt av Pasqually. Saint-Martins skrifter och tankar blev efter detta (1788) mycket influerade av Böhmes Teosofi, och han beskrev hädanefter Pasqually som sin första mästare, men Böhme som sin största.

Flera av hans sista verk var försök att förena dessa två läromästare, i sin strävan att på en naturlig inre väg föra människans ande till de övernaturliga ting som hon hade förlorat allt begrepp om. Då skulle hon även kunna återfå den förlorade höghet, människans ursprungliga förhållande till Gud, genom vilken vi tar del såväl av den gudomliga makten som av den gudomliga viljan.

Saint-Martin dog i Strasbourg år 1803 och efterlämnade en rad människor och familjer, som undervisade nya individer in i den tradition som Saint-Martin själv förmedlat. Han var redan under sin livstid ansedd som en av Frankrikes viktigaste esoteriska filosofer och har haft en stor påverkan, direkt och indirekt, på många esoteriska traditioner och sällskap. I slutet av 1800-talet manifesterades hans lära i ny form genom den franska Martinistorden (*Ordre Martiniste*), vars grundare hävdade att en enkel invigning hade förmedlats av Saint-Martin vilken de förvaltade. Sedan 1900-talets begynnelse har Martinistorden spritts i otaliga förgreningar, vilka alla förmedlar mer eller mindre elaborerade versioner av denna invigning, ofta med studiematerial hämtat från helt andra källor än Saint-Martin själv. Det kan dock vara bra att minnas Saint-Martins egna ord angående invigningen han efterlämnat världen:

Den enda invigning (initiation) som jag predikar och som jag söker med hela min själs eld, är den, hvarigenom vi kunna intränga i Guds hjerta och komma Guds hjerta att intränga i oss, för att der ingå ett oupplösligt äktenskap, hvilket gör oss till vår gudomlige Återställares vän, broder och brud. Det finnes för oss intet annat mysterium för att komma till denna heliga invigning, än att vi mer och mer nedsänka oss i vår varelses djup och icke förr släppa taget, än vi hafva lyckats derur frambringa den lefvande och lefvande-görande roten; emedan då alla de frukter, som vi efter vår art böra bära, på naturligt sätt skola framgå i oss och utom oss, så som vi se att detta sker

med våra jordiska träd, emedan de äro fästade vid sin särskilda rot och icke upphöra att derur draga sin saft.

Som första del i skriftserien av Saint-Martins texter består denna av två texter som publicerades först efter hans död. Till skillnad från många av hans böcker är dessa betydligt mer lättöverskådliga och lättillgängliga och erbjuder en fin inblick i denna okände filosofers insikter och mystik. Bergman skriver i sitt svenska förord:

I afseende på det arbete, som härmed lemnas i svensk öfversättning, bör nämnas, att de tvenne afdelningar, "Tankar" och "Sjelfbiografi" ... äro utdrag av ett af Saint-Martins verk, hvilket först efter hans död utgafs af hans vänner i Tours 1807 under titel: *Oeuvres posthumes*. ... Dessa tankar och sjelfbiografiska uppsatser äro i de utdrag, som förefinnas, uppställda under den gemensamma rubriken af *Portrait historique et philosophique* och utan något hänseende till inbördes sammanhang mellan de särskilda tankarna; i den samling, som här meddelas, har utgifvaren sökt ordna dessa efter ämnets innehåll, för att derigenom det hela måtte vinna större enhet och på samma gång bilden af denne "okände filosof" bättre åskådliggöras.

Minns dock hur Saint-Martin själv ansåg alla böcker, inklusive sina egna, varför det åligger läsaren att genom begrundan och meditation själv öppna dörrarna till hjärtats väg:

Böckerna synas mig endast vara sanningens tempelfönster, ingalunda dess dörrar; ty i sjelfva verket visa de blott tingen för människan, utan att gifva henne dem.

TOMMY WESTLUND